

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Карауш А.І. гр. МЕ-14

Науковий керівник – ст. викл. Зарецька Л.М.
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Забезпечення розвитку і високої якості освіти і науки в ХХІ ст. є одним із основних пріоритетів діяльності кожної держави. Перехід від індустріального виробництва до науково-інформаційних технологій на сучасній освітній і науковій основі є головною передумовою економічного успіху, запорукою конкурентоспроможності як в сучасних умовах так і в майбутньому.

Державне регулювання освітньої сфери можна визначити як сукупність форм (прямих і непрямих), методів та інструментів, за допомогою яких держава впливає на кон'юнктуру ринку освітніх послуг і діяльність закладів освіти з метою створення оптимальних умов їх функціонування, забезпечення високої якості освітніх послуг, створення рівного доступу всіх верств населення до вищої освіти, інтеграції вітчизняної системи освіти у європейський освітній простір.

До базових функцій регулювання освітньої діяльності можна віднести: формулювання стратегічних і тактичних цілей і пріоритетів; дотримання соціальних цінностей; створення правових основ; гарантування високої якості освітніх послуг. Пріоритетами вищої освіти на сучасному етапі є наступні: забезпечення рівного і справедливого доступу до якісної освіти; створення нової моделі економічної діяльності ВНЗ, яка базується на солідарній участі держави, бізнесових кіл і громадян; приведення системи вищої освіти у відповідність до вимог Болонської декларації; підвищення конкурентоспроможності української науки та її інтегрованості у світовий науковий процес; розширення автономії ВНЗ.

Вплив держави на функціонування освітньої сфери здійснюється за допомогою комплексу методів: правових, економічних, адміністративних, донорських, морально-етичних. Доцільним є розширювати використання непрямих методів регулювання, а саме економічних, донорських, морально-етичних з одночасним скороченням адміністративних.

Сьогодні держава в галузі вищої освіти виконує роль законодавця, частково фінансиста і контролера, що зовсім недостатньо для виконання освітою своєї високої місії – формування інтелектуального капіталу нації.